

Unitat de Psicobiologia

Departament de Psicobiologia i Metodologia de les Ciències de la Salut

Professor: Ferran Balada i Nicolau

L'assignatura de psicoendocrinologia s'imparteix de forma alternativa en diurn i nocturn. Aquesta matèria es pot complementar amb un pràcticum de psicoendocrinologia.

OBJECTIUS

Els objectius de l'assignatura són el coneixement de les bases biològiques, en els seu aspecte neuroendocrins, de la conducta normal i de la psicopatologia, així com dels trastorns psicològics associats a alteracions endocrines. També són objectius de l'assignatura el coneixement i la interpretació de nous mètodes diagnòstics (proves dinàmiques endocrines,...).

METODOLOGIA

La metodologia emprada en l'assignatura consistirà en la impartició de classes teòriques. Les pràctiques inclouen treball de laboratori i pràctiques de simulació amb ordinadors. La durada de les pràctiques és de dues hores quinzenals.

PROGRAMA

1.- Introducció a l'endocrinologia.

- .Tipus de senyals entre cèl.lules
- .Tipus bioquímics d'hormones
- .Síntesi i secreció hormonal
- .Regulació de la secreció hormonal
- .Transport d'hormones
- .Metabolisme hormonal
- .Receptors hormonals
- .Mecanismes d'acció hormonal
- .Mesures hormonals
- .Relacions neuroendocrines

2.- Sistema immunitari i hormones.

- .Cèl.lules immunitàries
- .Organs del teixit immunitari
- .Especificitat immunològica
- .Herència i immunitat
- .Interacció neuro-immuno-endocrina
- .Immunitat i trastorns neurològics i neuropsiquiàtrics

3.- Hormones i desenvolupament.

- .Fisiologia endocrina de l'embaràs
- .Efectes neonatals de les hormones
- .Pubertat
- .Hormones i envelliment
- .Trastorns del desenvolupament

4.- Psicoendocrinologia de la personalitat.

- .Teories endocrinològiques de la personalitat
- .D'altres teories biològiques de la personalitat
- .Dades endocrines en personalitat
- .Relacions endocrines amb aprenentatge i memòria
- .Agressió i conducta suïcida

5.- Conducta sexual i hormones.

- .Feromones
- .Conducta sexual femenina
- .Conducta sexual masculina
- .Tipus de conducta sexual
- .Trastorns sexuals

6.- Trastorns conductuals en endocrinopaties.

- .Malalties hipofisàries
- .Malalties tiroïdals
- .Malalties corticosuprarenals
- .Malalties medul.lo-adrenals
- .Malalties gonadals
- .Malalties de l'eix somatotropinèrgic
- .Malalties paratiroïdals
- .Malalties pancreàtiques

7.- Alteracions endocrines en trastorns neuro-psiquiàtrics.

- .Trastorns d'inici en la infància o l'adolescència
- .Trastorns per ús de substàncies psicoactives
- .Esquizofrènia
- .Altres trastorns psicòtics
- .Trastorns de l'estat d'ànim
- .Trastorns per ansietat
- .Trastorns dissociatius
- .Malalties neurològiques
- .Efecte dels tractaments psiquiàtrics

8.- Mètodes diagnòstics endocrins en psicopatologia.

- .Test de TRH
- .Test de supressió amb dexametasona

- .Test de CRF
- .Test de GH-RH
- .Test de supressió de l'hormona del creixement amb glucosa
- .Test d'hipoglucèmia insulínica
- .Test de la clonidina
- .Test amb la L-Dopa
- .Test de fenfluramina

BIBLIOGRAFIA

La manca d'un llibre de text adient per a la realització de l'assignatura fa necessària la utilització de material concret pels diferents temes. Aquest material s'obtindrà fonamentalment a partir d'articles científics, de dossiers de fotocòpies i els següents llibres:

- Fernandez Tresguerres, J.A. (1989) *Fisiología endocrina*. Eudema Universidad. Madrid.
- Martin, J.B.; Reichlin, S. (1987) *Clinical Neuroendocrinology*. 2nd. Edition. F.A. Davis Company, Philadelphia.
- Nelson, R.J. (1995) *An introduction to behavioral Endocrinology*. Sinauer Associates Inc., Sunderland. (En castellà: *Psicoendocrinología* per l'editorial Ariel).
- Nemeroff, C.B.; Loosen, P.T. (1987) *Handbook of Clinical Psychoneuroendocrinology*. The Guilford Press, New York.ç
- Mora, F. (1996) *El cerebro íntimo*. Ariel, Barcelona. (caps. 5 i 6).

AVALUACIO

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà en funció de les qualificacions obtinguda en l'examen, que inclou aspectes teòrics i pràctics. De manera voluntària es pot realitzar informes de pràctiques (màxim dos).